

مقدمه

انجام عملیات اجرایی در حوزه خدمات شهری به خصوص عملیات اجرایی راه ها و معابر، رفت و روب معابر شهری در حاشیه اتوبان ها و بزرگراه ها در ساعات شب خطرات فراوانی داشته و می تواند زمینه ساز حوادث متعدد گردد که این حوادث هزینه های اقتصادی زیادی را به همراه دارد. لذا کنترل و هدایت ایمن ترافیک راه های موجود به ویژه در حین انجام عملیات اجرایی از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و ضروریست بالاترین کنترل های HSE در جهت ایمن سازی این عملیات مورد توجه قرار گیرد و نظارت ها و بازرسی های لازم در این خصوص صورت گیرد و بر مبنای مطالعات مهندسی و شرایط مکانی راه ها، علائم و تجهیزات متناسب مورد استفاده قرار گیرد.

شرح حادثه

کارگر جوان شرکت پیمانکاری خدمات شهری در حال لایروبی و تنظیف معابر بوده که در ساعت ۲:۱۵ دقیقه بامداد به دلیل نامعلومی ترک پست کرده و حدود ۶۰۰ متر از محدوده کاری خود فاصله می گیرد. در همین هنگام یکی از خودروهای عبوری اتوبان به وی برخورد می نماید. لحظاتی بعد پلیس راهور و تیم های اورژانس به محل حادثه اعزام می شوند اما متأسفانه بر اثر شدت جراحات وارده، کارگر فوت می نماید.

تجزیه و تحلیل حادثه

الف) علت مستقیم حادثه

برخورد خودرو با فرد حادثه دیده

ب) علل غیرمستقیم حادثه

- ۱- سرعت غیرمجاز خودرو سواری
- ۲- ترک کارگر بدون اطلاع به ناظر پروژه
- ۳- عدم استفاده از علائم و تجهیزات هشدار دهنده حین عملیات در ساعات شب (لباس شبرنگ، چراغ چشمک زن و...)

ج) علل زمینه ای حادثه

- ۱- عدم آگاهی و دانش کافی فرد حادثه دیده در خصوص نحوه کار در معابر شهری
- ۲- ضعف نظارت و بازرسی کافی از عملکرد کارگران توسط سرپرست انجام کار
- ۳- مشخص نبودن محدوده کاری کارگر

(د) عل ریشه ای حادثه

- ۱- عدم نهادینه سازی موثر مدیریت HSE پیمانکاران (عدم برخورداری پیمانکار از صلاحیت های HSE مورد نیاز)
- ۲- عدم شناسایی خطرات و ارزیابی و کنترل ریسک های ناشی از آن
- ۳- عدم برگزاری آموزش های HSE مورد نیاز برای کارگران و ناظران اجرای کار
- ۴- عدم انجام بازرسی HSE از عملیات رفت و روب و تنظیف سطح شهر
- ۵- عدم وجود دستورالعمل ایمنی (SOP) عملیات رفت و روب و تنظیف شهری در بزرگراه ها

اقدامات کنترلی موجود

راهکارهای فنی پیشنهادی جهت پیشگیری از تکرار حادثه

- ۱- نهادینه سازی نظام مدیریت HSE پیمانکاران به منظور حصول اطمینان از انجام ایمن فعالیت هایی که برون سپاری شده اند.
- ۲- تعیین محدوده فعالیت کارگر به طور دقیق قبل از انجام کار
- ۳- نهادینه سازی و اجرای صحیح سیستم های مجوز کار (Permit to Work System)
- ۴- آنالیز ایمنی مشاغل، شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک ها و کنترل اثربخش آنها در کلیه فعالیتها و عملیات کاری
- ۵- تقویت سیستم های نظارتی و طرح ریزی و اجرای برنامه های بازرسی هدفمند جهت شناسایی انواع خطرات
- ۶- برگزاری آموزش های نظری و کارگاههای آموزشی کاربردی و مستمر در حوزه الزامات سیستم های مجوز کار و الزامات رفت و روب در حاشیه بزرگراه
- ۷- تدوین، ابلاغ و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل های عملیات ایمن (SOP: Safe Operational Procedure) ویژه رفت و روب در حاشیه بزرگراه ها و اتوبان ها
- ۸- درس آموزی از حوادث و به اشتراک گذاری تجربیات حاصل از آن با هدف پیش گیری از وقوع حوادث مشابه

درس حادثه

ضروری است در انجام عملیات رفت و روب به خصوص در ساعات شب، محدوده فعالیت کارگر به طور دقیق مشخص شده و همواره بالاترین استانداردهای HSE در نظر گرفته شود و دوره های آموزشی لازم و کافی برای پرسنل برگزار گردد. همچنین علائم و تجهیزات متناسب با محل فعالیت مورد استفاده قرار گیرد و با برقراری سیستم های بازرسی و نظارتی مستمر و اثربخش همواره از رعایت استانداردهای مذکور در عملیات اجرایی معابر اطمینان حاصل شود.